

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Crèdits	1.84 presencials (46 hores) 4.16 no presencials (104 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S, GPED(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Francesca Comas Rubí xisca.comas@uib.es	12:00h	14:00h	Divendres	28/09/2012	28/06/2013	B-204
	10:00h	12:00h	Divendres	05/07/2013	26/07/2013	B-204
	10:00h	12:00h	Divendres	06/09/2013	20/09/2013	B-204

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Pedagogia	Obligatòria	Tercer curs	Grau

Contextualització

L'assignatura *Evolució i consolidació dels sistemes educatius* s'imparteix al tercer curs del Grau en Pedagogia durant el primer semestre, és una assignatura obligatòria i té un caràcter bàsic i fonamental per a la formació dels futurs pedagogs i pedagogues. Juntament amb les assignatures Història de l'educació, Teoria de l'educació, i Pedagogia contemporània, configura la matèria *Bases teòriques i històriques* inclosa en el mòdul anomenat *Fonaments teòrics* d'aquests estudis de Grau. En conseqüència, les quatre assignatures que formen aquesta matèria anomenada *Bases teòriques i històriques* estan coordinades i es complementen.

Requisits

Recomanables

Es recomana cursar aquesta assignatura un cop aprovada la *Història de l'educació* de primer curs, i abans de la *Pedagogia contemporània* de quart curs.

Competències

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Es preveu que amb l'assignatura *Evolució i consolidació dels sistemes educatius* l'alumnat assoleixi una sèria de competències genèriques i específiques que li permetin un desenvolupament integral com a futur professional de la Pedagogia.

Específiques

1. B1. Comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, comparats, polítics, ambientals, legals i antropològics de l'educació..
2. B10. Evaluar polítiques, institucions i sistemes educatius..
3. B19. Identificar plantejaments i problemes educatius, indagar sobre ells: obtenir, registrar. Tractar i interpretar informació rellevant per emetre judicis argumentats que permetin la millora de la pràctica educativa..

Genèriques

1. A1. Capacitat per comprendre la complexitat dels processos educatius en general i dels processos formatius en particular (finalitats i funcions de l'educació i del sistema educatiu, teories del desenvolupament i de l'aprenentatge, l'entorn cultural i social i l'àmbit institucional i organitzatiu dels centres, el disseny i desenvolupament de programes, el rol dels educadors...).
2. A3. Respecte a les diferències culturals i personals dels educands i dels demés membres de tota la comunitat educativa...
3. A4. Capacitat per analitzar i qüestionar les concepcions de l'educació derivades de la recerca...
4. A12. Capacitat per treballar en equip amb els companys com a condició necessària per a la millora de la seva activitat professional, compartint coneixements i experiències..
5. A18. Capacitat per expressar-se i entendre idees, conceptes i sentiments oralment i per escrit amb un nivell d'us adequat als destinataris...
6. A19. Capacitat per cercar, seleccionar, ordenar, relacionar, avaluar i valorar informació científica procedent de diferents fonts.

Continguts

Els continguts d'aquesta assignatura es distribueixen en 3 grans temes que es treballaran tant a nivell teòric com pràctic durant el semestre

Continguts temàtics

TEMA 1. Orígen dels sistemes educatius nacionals a Europa. Fonaments polítics, econòmics i socials.

TEMA 2. Creació i evolució del sistema educatiu espanyol

Tema 2.1 De l'Antic Règim fins a la Llei Moyano de 1857

Tema 2.2 El Sexenni revolucionari i la Restauració

Tema 2.3 Ideari i projectes educatius durant la II República

Tema 2.4 Escola i educació durant la dictadura franquista

Tema 2.5 La Llei de 1970

Tema 2.6 De la LOGSE a les problemàtiques actuals del sistema educatiu espanyol

TEMA 3. La realitat escolar a les Illes Balears des del segle XIX fins avui

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

Metodologia docent

Els continguts de l'assignatura es treballaran tant a nivell teòric com pràctic.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	S'explicarà una síntesi dels continguts de l'assignatura amb l'objectiu que l'alumne/a pugui situar-se a nivell contextual i tenguí una visió clara i ordenada d'allò més important de cada tema.
Classes pràctiques	Seminars de pràctiques	Grup mitjà (M)	Durant els seminars de pràctiques es desenvoluparan diverses activitats, poguent incloure alguna visita fora del Campus, en referència als continguts explicats a les classes de teoria. També es donaran les pautes per a la realització d'un treball de recerca a partir de fotografia escolar com a font històrico-educativa, i s'en farà el seguiment.
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Els continguts de l'assignatura, a partir de les classes i de les lectures complementàries, s'han d'entendre i memoritzar de manera comprensiva. El resultat d'aquest procés s'avaluarà amb un examen amb preguntes a desenvolupar a partir dels coneixements assolits per l'alumne/a

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Lectura comprensiva, ampliació i assimilació dels continguts dels tres blocs temàtics	Els alumnes, de manera autònoma i individual, hauran de fer una lectura comprensiva i en profunditat de la bibliografia que la professora recomani per a cada tema amb l'objectiu d'ampliar els continguts exposats i explicats a les classes magistrals o dels continguts que es treballin a les classes o seminaris pràctics per a l'elaboració del treball. Els continguts, degudament ampliat, s'hauran d'assimilar de manera comprensiva, i s'hauran de memoritzar per l'examen final.
Estudi i treball autònom individual	Participació online	S'utilitzaran les eines online que ens ofereix la plataforma Campus Extens per a reforçar l'aprenentatge de l'alumne, tals com forums de debat, glosari, etc.
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball de recerca	Es tracta d'un treball en grup sobre l'escola en l'època del Franquisme, que es farà a partir de la recerca, inventari i interpretació de fotografies com a principals fonts Aquest treball es podrà fer de manera individual i/o en grup de màxim 3 alumnes Els detalls d'aquest treball i el seguiment del mateix es faran durant les classes pràctiques.

Riscs específics i mesures de protecció

L'assignatura pot incloure, dins les classes pràctiques, alguna/es sortida/es fora del Campus. Aquestes sortides es publicaran en el cronograma de l'assignatura i es reflectiran a l'agenda de l'aula virtual amb temps suficient perquè l'alumnat pugui organitzar-se. Els desplaçaments podran fer-se amb transport públic i/o amb

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

vehicles particulars. En cas que les condicions climatològiques siguin adverses, s'ajornarà la sortida/ visita. Així i tot, qualsevol sortida implica certs riscos d'accidents de major o menor grau, per la qual cosa abans de realitzar la sortida, es penjarà a l'aula virtual un document amb una descripció de la sortida, on s'inclourà l'adreça de destí, mapa de localització o enllaç al mateix, objectius de la visita i durada de la mateixa. En aquest mateix document s'avisarà novament dels riscos que pot implicar la sortida (accidents de trànsit, atropellaments, caigudes, etc.) i es donaran les recomenacions oportunes per tal de pal·liar, en la mesura que es pugui, la gravetat que qualsevol incident pugui implicar (telèfons d'emergència, recomenacions específiques segons la climatologia, etc.)

Estimació del volum de treball

El volum aproximat de treball presencial i no presencial d'aquesta assignatura el teniu detallat a continuació. Hi haurà un total de 46 hores presencials. L'alumne, de manera individual o en grup, haurà de treballar una mitja de 104 hores no presencials.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		46	1.84	30.67
Classes teòriques	Classes magistrals	30	1.2	20
Classes pràctiques	Seminars de pràctiques	14	0.56	9.33
Avaluació	Examen	2	0.08	1.33
Activitats de treball no presencial		104	4.16	69.33
Estudi i treball autònom individual	Lectura comprensiva, ampliació i assimilació dels continguts dels tres blocs temàtics	55	2.2	36.67
Estudi i treball autònom individual	Participació online	4	0.16	2.67
Estudi i treball autònom individual o en grup	Treball de recerca	45	1.8	30
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà a través de diferents tècniques que s'especifiquen a continuació.

Per fer mitja, la **nota mínima de qualsevol activitat recuperable** ha de ser superior a l'aprobat (5).

Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final de l'assignatura, podent arribar a ser motiu de desqualificació.

L'alumnat ha de ser conscient que, segons s'exposa al Reglament Acadèmic de la Universitat de les Illes Balears (article 34), es penalitzaran les activitats fraudulentes durant el procés d'avaluació de l'assignatura, en particular la inclusió en un treball de fragments d'obres alienes presentats de tal manera que es facin

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

passar per propis de l'alumnat. Concórrer en un frau d'aquest tipus suposarà l'automàtica qualificació de "suspens"(0.0) a la convocatòria anual.

Seminaris de pràctiques

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (Recuperable)
Descripció	Durant els seminaris de pràctiques es desenvoluparan diverses activitats, poguent incloure alguna visita fora del Campus, en referència als continguts explicats a les classes de teoria. També es donaran les pautes per a la realització d'un treball de recerca a partir de fotografia escolar com a font històrico-educativa, i s'en farà el seguiment.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'assistència participativa i respectuosa a les classes de pràctiques. Els seminaris de pràctiques es consideraran activitats obligatòries. Qui no pugui assistir a les pràctiques, pel motiu que sigui, i/o no assoleixi els objectius de les mateixes, podrà recuperar el percentatge d'aquesta nota mitjançant un treball de síntesi o recensió d'un llibre proposat per la professora.

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Els continguts de l'assignatura, a partir de les classes i de les lectures complementàries, s'han d'entendre i memoritzar de manera comprensiva. El resultat d'aquest procés s'avaluarà amb un examen amb preguntes a desenvolupar a partir dels coneixements assolits per l'alumne/a
Criteris d'avaluació	L'examen final consistirà en desenvolupar dues preguntes, cada una de les quals valdrà 5 punts sobre 10. L'examen es considerarà aprovat a partir d'una nota de 5. La durada de l'examen sirà de 2 hores.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Treball de recerca

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Es tracta d'un treball en grup sobre l'escola en l'època del Franquisme, que es farà a partir de la recerca, inventari i interpretació de fotografies com a principals fonts. Aquest treball es podrà fer de manera individual i/o en grup de màxim 3 alumnes. Els detalls d'aquest treball i el seguiment del mateix es faran durant les classes pràctiques.
Criteris d'avaluació	El treball s'avaluarà amb nota numèrica de 0 a 10, es considerarà aprovat a partir d'una nota de 5.

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

ESCOLANO BENITO, A. La educación en la España contemporánea. Políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas. Madrid: Biblioteca Nueva, 2002

GONZÁLEZ-AGÁPITO, J.; MARQUÈS, S.; MAYORDOMO, A.; SUREDA, B. Tradició i renovació pedagògica. 1898-1939. Història de l'Educació. Catalunya, Illes Balears, País Valencià. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2002

MAYORDOMO, A.; FERNÁNDEZ SORIA, J. M. *Vencer y convencer. Educación y política. España (1936-1945)*. Valencia: Departamento de Educación Comparada e Història de la Educación, 1993

PUELLES BENÍTEZ, M. *Educación e ideología en la España contemporánea*. Barcelona: Labor, 1980

RUIZ BERRIO, J. *Génesis de los sistemas educativos nacionales: Historia de los sistemas educativos contemporáneos*. Madrid: UNED, 1988

SUREDA GARCIA, B. L'educació a les Balears en el segle XIX. Palma de Mallorca: Documenta Balear, 1998

SUREDA GARCIA, B. L'educació a les Balears en el segle XX. Palma de Mallorca: Documenta Balear, 2000

VIÑAO FRAGO, A. *Política y educación en los orígenes de la España contemporánea*. Madrid: Siglo XXI, 1982.

Bibliografía complementària

AAVV. *La educación en la España contemporánea: cuestiones históricas*. Libro homenaje de M.A. Galino. Madrid: Sociedad Española de Historia de la Educación, 1985.

ÁLVAREZ LÁZARO, P. (dir.) *Cien años de educación en España. En torno a la creación del Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes*. Madrid: Fundación BBVA, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2001.

BALLARÍN, P. *Educación de las mujeres en la España contemporánea (siglos XIX y XX)*. Madrid: Síntesis, 2001.

BARTOLOMÉ MARTÍNEZ, B. (dir) *Historia de la acción educadora de la Iglesia en España. II. Edad contemporánea*. Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 1997.

CÁMARA, G. *Nacional-catolicismo y escuela. La socialización política del franquismo*. Jaen Hesperia, 1984.

CAPITÁN, A. *Historia de la Educación en España. I: De los orígenes al Reglamento de Instrucción Pública*. Madrid: Dykinson, 1991.

CAPITÁN, A. *La educación en la España contemporánea*. Barcelona: Ariel, 2000.

CAPITÁN, A. *Republicanismo y educación en España (1873-1951)*. Madrid: Dykinson, 2002

COLOM, A.J. *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Barcelona: Ariel, 1997.

CORTADA, E. *Ser maestra a la Catalunya del segle XIX*. Lleida: Pagés editors, 2006

CUESTA ESCUDERO, P. *La escuela en la reestructuración de la sociedad española (1900-1923)*. Madrid: Siglo XXI, 1994.

DÁVILA BALSERA, P. *La honrada medianía. Génesis y formación del magisterio español*. Barcelona: PPU, 1994.

FLECHA, C. *Las mujeres en la legislación educativa española*. Sevilla: Kronos, 1997.

LÓPEZ MARTÍN, R. *Ideología y educación en la dictadura de Primo de Rivera*. Valencia: Universidad de Valencia, 1994.

LOZANO, C. *La educación en los siglos XIX y XX*. Madrid: Síntesis, 1994.

LOZANO, C. *La escolarización. Historia de la enseñanza*. Barcelona: Montesino, 1980.

MARQUÈS SUREDA, S. *L'exili dels mestres*. Barcelona: Llibres segle / Universitat de Girona, 1995.

MOLERO PINTADO, A. *La Institución Libre de Enseñanza. Un proyecto de reforma pedagógica*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2000.

PUELLES BENÍTEZ, M. de. *Estado y educación en la España liberal (1809-1857) : un sistema educativo nacional frustrado*. Massanet de Selva: Ediciones Pomares-Corredor, 2004.

PUELLES BENÍTEZ, M. de. *Política y educación en la España contemporánea*. Madrid: UNED, 2004.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	22217 - Evolució i Consolidació dels Sistemes Educatius
Grup	Grup 1, 1S, GPED
Guia docent	A
Idioma	Català

PUELLES, M.de ; OSSENBACH, G. *La Revolución Francesa y su influencia en la educación en España*. Madrid: UNED, UCM, 1991.

RUIZ BERRIO, J. *Política escolar en el siglo XIX. 1808-1833*. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 1970.

SÁNCHEZ, A. (dir) *La batalla por la escuela : el régimen educativo en la constitución de la segunda república*. Sevilla: Fundación Genesian, 2003.

SANTOLARIA SIERRA, F.F. *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1997.

VICO MONTEOLIVA, M. *Historia de la pedagogía e Historia de las Instituciones Pedagógicas Españolas*. Valencia: Valor, 1977.

VIÑAO FRAGO, A. "La educación en el Sexenio (1868-1874). Libertades formales y libertades reales". En: *Anales de Pedagogía*, núm. 3, págs. 87-102, 1985.

VIÑAO FRAGO, A. *Innovación pedagógica y racionalidad científica. La escuela graduada pública en España (1898-1936)*. Madrid: Akal, 1990.

VIÑAO, A. *Tiempos escolares, tiempos sociales*. Barcelona: Ariel, 1998.

Altres recursos

Al llarg del curs, a través de l'aula virtual, la professora podrà recomenar altres lectures més específiques que no consten en aquesta guia docent per a l'ampliació de temes concrets.